

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Ytterligare skattesänkning för pensionärer

Arbetsgivarverket har anmodats att lämna skriftliga synpunkter på förslagen i departementspromemorian "Ytterligare skattesänkning för pensionärer" (Fi2010/3110).

Sammanfattning av förslaget

I promemorian föreslås en förstärkning av skattesänkningen i form av ett höjt grundavdrag för de som fyllt 65 år. Förslaget är utformat så att skattesänkningen i kronor stiger med inkomsten i de flesta inkomstintervall, medan sänkningen som andel av inkomsten har mer av en fördelningspolitisk karaktär där andelen minskar med inkomstnivån. Motivet till förslaget är att den ekonomiska krisen resulterat i att inkomstindexeringen försämrats och den så kallade automatiska balanseringen inom inkomst- och tilläggspensionssystemet aktiverats vilket tillfälligt får som effekt att pensionerna sjunker. Syftet med förslaget är därför att mildra finanskrisens effekter och förbättra välfärden för pensionärerna.

Statsfinansiella effekter

I promemorian ges en beskrivning av hur pensionssystemets broms till följd av den ekonomiska krisen nu aktiverats och att resultatet blir sänkta pensioner. Som promemorian påpekar är dock ålderspensionssystemet sådant att det återigen uppnår balans om något år. Trots detta har förslagets utformning mer av en permanent karaktär. Med tanke på den demografiska utvecklingen och osäkerheten kring det statsfinansiella läget bör inga ytterligare utfästelser om permanenta reformer göras. Arbetsgivarverket skulle föredra en mer tillfällig lösning för ett tillfälligt problem. Arbetsgivarverket vill också påminna om att själva poängen med den breda pensionsöverenskommelsen var att långsiktigt skapa ett pensionssystem som är följsamt mot den samhällsekonomiska och demografiska utvecklingen och inte övervältrar kostnader på kommande generationer.

Efter den ekonomiska krisen diskuteras nu runt om i världen hur man på bästa sätt kan sanera sina statsfinanser utan att alltför mycket hämma tillväxtutvecklingen. Debatten har mer och mer handlat om vilka skatter som är mest tillväxthämmande när man nu måste höja dem. Ur ett tillväxtperspektiv borde inte en sänkning av skatten för pensionärer, som redan är låg i jämförelse med skatten på arbete där arbetsgivaravgifter, särskild löneskatt och allmän löneavgift måste räknas in, vara en reform som prioriteras.

Negativa effekter på arbetsutbudet

Arbetsgivarverket vill inte göra någon bedömning av förslaget fördelningspolitiska avvägningar, utan bedömer framför allt förslaget utifrån ett statligt kompetensförsörjningsperspektiv. Den statliga sektorn är nu mitt uppe i en stor generationsväxling och för de statliga arbetsgivarna kan det i många fall vara en fördel med en flexibilitet där statsanställda som fyllt 65 år vill arbeta några extra år. Arbetsgivarverket saknar i promemorian en analys av hur förslaget påverkar arbetsutbudet, men som förslaget är utformat är det sannolikt att arbetsutbudet påverkas negativt av denna höjning av grundavdraget.

Enligt förslaget blir marginalskatteeffekterna, dvs. substitutionseffekten av skattesänkningen, relativt små eller obefintliga. I stället dominerar inkomsteffekten där individen kan behålla samma konsumtion som förut genom att jobba mindre. Resultatet blir ett försämrat arbetsutbud för de som fyllt 65 år eller mer.

Arbetsgivarverket menar att effekterna av att sänka skatten för pensionärer sannolikt ~~har~~ ^{er} negativa effekter på arbetsutbud och av det skälet inte borde genomföras. Samtidigt vill Arbetsgivarverket framhålla att om den slutliga avvägningen är att det anses viktigt att förbättra pensionärernas situation så är förslaget genomtänkt eftersom alternativ som höjd garantipension, riktade bidrag och skattesänkningar med stor sannolikhet får större negativa konsekvenser på arbetsutbudet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Göran Ekström. Vid den slutliga handläggningen deltog enhetschef Elisabet Sundén Ingeström och ekonom Roger Vilhelmsson, föredragande.

Göran Ekström
Generaldirektör

Roger Vilhelmsson
Ekonom